

**Обґрунтування
до питання про прийняття постанови Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,
«Про затвердження Методики розрахунку
залишкового енергетичного міксу»**

Завдання, функції, повноваження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор) та порядок їх здійснення визначені Законом України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», згідно з яким Регулятор розробляє та затверджує нормативно-правові акти.

Законом України від 10.02.2026 № 4777-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості» (далі – Закон № 4777) внесено зміни до Закону України «Про альтернативні джерела енергії», зокрема щодо зобов'язання НКРЕКП щороку розраховувати та оприлюднювати на своєму офіційному вебсайті залишковий енергетичний мікс (Residual Energy Mix), відповідно до методики затвердженої Регулятором.

На виконання Закону № 4777, Департаментом із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Методики розрахунку залишкового енергетичного міксу» (далі – Проєкт постанови), який визначає порядок розрахунку НКРЕКП, залишкового енергетичного міксу (Residual Energy Mix) з метою розкриття споживачам електричної енергії інформації про джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії, придбаної електропостачальником та/або виробленої на власних генеруючих установках, та спрямований на забезпечення прозорості розкриття споживачам інформації про джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії та запобігання подвійному обліку електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Проєкт постанови 05.05.2026 було схвалено на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання, та 06.05.2026 оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою отримання зауважень та пропозицій до нього.

13.07.2026 на офіційному вебсайті НКРЕКП було оприлюднено Таблицю із узагальненими зауваженнями та пропозиціями до Проєкту постанови, які були отримані від фізичних, юридичних осіб та їх об'єднань у період з 06.05.2026 по 02.06.2026, та на виконання вимог Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у

сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 16.07.2026 проведено відкрите обговорення зауважень та пропозицій, наданих до Проекту постанови. Протокол відкритого обговорення та Таблиця узгоджених позицій до Проекту постанови 28.07.2026 були розміщені на офіційному вебсайті НКРЕКП.

Зважаючи на вищевикладене, Департамент із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про затвердження Методики розрахунку залишкового енергетичного міксу».

**Заступник директора Департаменту –
начальник відділу сприяння розвитку
конкуренції та врегулювання спірних
питань між учасниками роздрібного ринку
Департаменту із регулювання відносин та
захисту прав споживачів на роздрібному
ринку електричної енергії**

Ігор ГОРОДИСЬКИЙ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Методики
розрахунку залишкового
енергетичного міксу

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про альтернативні джерела енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Методику розрахунку залишкового енергетичного міксу, що додається.
2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної
комісії, що здійснює
державне регулювання у
сферах енергетики та
комунальних послуг
№ _____

МЕТОДИКА розрахунку залишкового енергетичного міксу

1. Загальні положення

1.1. Ця Методика визначає порядок розрахунку Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Регулятор), залишкового енергетичного міксу (Residual Energy Mix), який використовується електропостачальником з метою розкриття інформації споживачам електричної енергії про джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії, придбаній електропостачальником та/або виробленій на власних генеруючих установках, відповідно до Порядку розкриття інформації споживачам електричної енергії про джерела енергії, у загальній структурі балансу електричної енергії, придбаній електропостачальником та/або виробленій на його власних електроустановках, затвердженого постановою Регулятора від 27 грудня 2023 року № 2626 (далі – Порядок розкриття інформації).

1.2. Використання залишкового енергетичного міксу для розкриття інформації споживачам про джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії спрямоване на запобігання подвійному обліку електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

1.3. Залишковий енергетичний мікс розраховується Регулятором щороку на основі даних про обсяги відпуску, імпорту/експорту та споживання електричної енергії, видачі, погашення та анулювання гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії (далі – гарантії походження).

1.4. У цій Методиці терміни вживаються в таких значеннях:

анульована гарантія походження – гарантія походження, яка втратила чинність через 18 календарних місяців, що настають за місяцем, у якому здійснювалося виробництво електричної енергії, якщо гарантія походження не була погашена протягом зазначеного періоду;

видана гарантія походження – гарантія походження, створена в обліковому записі на підставі електронного запиту користувача реєстру гарантій походження до адміністратора реєстру про видачу гарантії походження;

залишковий енергетичний мікс (Residual Energy Mix) – структура джерел електричної енергії, що залишається після виключення із загальної структури балансу електричної енергії обсягів електричної енергії, що підтверджені гарантіями походження;

звітний період – календарний рік, за який здійснюється розрахунок залишкового енергетичного міксу;

екологічний вплив – вплив на навколишнє природне середовище, пов'язаний з виробництвом електричної енергії та спричинений викидами в атмосферне повітря та у водні об'єкти забруднюючих речовин;

невідстежене споживання – обсяг споживання електричної енергії за звітний період, походження якого не підтверджено погашеними гарантіями походження;

погашена гарантія походження – гарантія походження, яка була внесена власником у своєму обліковому записі як така, що припинила подальший обіг гарантії походження та можливість її використання для розкриття споживачу електричної енергії інформації про джерела енергії у загальній структурі балансу придбаної електропостачальником електричної енергії та/або розкриття споживачем інформації про обсяг використання у процесі виробництва товарів і послуг електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про ринок електричної енергії», «Про альтернативні джерела енергії», Порядку видачі, обігу та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2024 року № 227, Правилах роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 312.

2. Розрахунок залишкового енергетичного міксу

2.1. Розрахунок залишкового енергетичного міксу здійснюється на основі:

даних про відпущену електричну енергію за типами джерел, обсяги імпорту/експорту електричної енергії за типами джерел, споживання за звітний період (X), отриманих Регулятором на його запит від адміністратора комерційного обліку до 01 квітня року X+1. Класифікація за типами джерел здійснюється адміністратором комерційного обліку відповідно до типу технології та характеристик джерела енергії, що використовується для виробництва електричної енергії відповідно до типу генерації згідно з довідниками Датахаб;

даних з реєстру гарантій походження про обсяги електричної енергії, що підтверджена виданими, анульованими та погашеними гарантіями походження за період з 01 квітня звітного періоду (X) по 31 березня року X+1;

верифікованих даних про питомі викиди парникових газів (г CO₂-екв/кВт·год), отриманих Регулятором на його запит від Міністерства економіки та довкілля України до 01 квітня року X+1;

верифікованих даних про обсяг утворення радіоактивних відходів (мг/кВт·год), отриманих Регулятором на його запит від Державної інспекції ядерного регулювання України до 01 квітня року X+1.

2.2. Обсяг електричної енергії виробленої з певного типу джерела енергії x у залишковому енергетичному міксі, походження якого не підтверджено гарантіями походження, ($V_{ЗЕМ\ x}$) визначається за формулою:

$$V_{ЗЕМ\ x} = V_{відп.\ x} + V_{імп.\ x} - V_{екс.\ x} + V_{анул.\ ГП\ x} - V_{від.\ ГП\ x}, \text{ МВт} \cdot \text{год},$$

де $V_{відп.\ x}$ – обсяг електричної енергії, відпущеної в електричну мережу об'єднаної енергосистеми (далі – ОЕС) України з певного джерела енергії x протягом звітного періоду X, МВт·год;

$V_{імп.\ x}$ – обсяг імпортованої в електричну мережу ОЕС України електричної енергії з певного джерела енергії x протягом звітного періоду X, МВт·год;

$V_{екс.\ x}$ – обсяг експортованої із електричної мережі ОЕС України електричної енергії з певного джерела енергії x протягом звітного періоду X, МВт·год;

$V_{анул.\ ГП\ x}$ – обсяг електричної енергії, підтверджений анульованими гарантіями походження джерела енергії x за період з 01 квітня звітного періоду X до 31 березня року X+1, МВт·год;

$V_{від.\ ГП\ x}$ – обсяг електричної енергії, підтверджений виданими гарантіями походження джерела енергії x , за період з 01 квітня звітного періоду X до 31 березня року X+1, МВт·год.

Загальний обсяг усіх джерел залишкового енергетичного міксу (ЗЕМ) визначається за формулою:

$$ЗЕМ = \sum_{x=1}^n V_{ЗЕМ\ x}, \text{ МВт} \cdot \text{год},$$

де n – кількість видів джерел енергії, електрична енергія;

x – тип джерела енергії.

Частка (питома вага) певного джерела енергії у залишковому енергетичному міксі розраховується за формулою:

$$\%_{\text{джерела енергії } x \text{ в ЗЕМ}} = \frac{V_{ЗЕМ\ x}}{ЗЕМ}.$$

2.3. В обсягах виданих, анульованих та погашених гарантій походження враховуються гарантії походження незалежно від періоду, в якому були відпущені та спожиті відповідні обсяги електричної енергії.

2.4. При визначенні обсягів імпортованої електричної енергії з певного джерела енергії використовується структура джерел енергії відповідно до її балансу виробництва електричної енергії (або, за наявності, її залишковий енергетичний мікс).

2.5. При визначенні обсягів експортованої електричної енергії з певного джерела енергії використовується структура джерел відповідно до внутрішнього залишкового енергетичного міксу України без урахування імпорту/експорту електричної енергії.

2.6. Обсяг невідстеженого споживання електричної енергії ($V_{\text{невідстеж}}$) визначається за формулою:

$$V_{\text{невідстеж}} = V_{\text{спож}} - V_{\text{погаш. ГП}}, \text{ МВт.год},$$

де $V_{\text{спож}}$ – загальний обсяг споживання електричної енергії в ОЕС України за звітний період X, МВт·год;

$V_{\text{погаш. ГП}}$ – обсяг електричної енергії, підтверджений гарантіями походження, погашеними протягом періоду з 01 квітня звітного періоду X до 31 березня року X+1, МВт·год.

Регулятор здійснює зіставлення обсягу невідстеженого споживання ($V_{\text{невідстеж}}$) із загальним обсягом залишкового енергетичного міксу (ЗЕМ), розрахованого відповідно до пункту 2.2 цієї Методики.

У разі якщо невідстежене споживання ($V_{\text{невідстеж}}$) більше залишкового енергетичного міксу (ЗЕМ), різниця становить дефіцит, що покривається за рахунок Європейського залишкового міксу (European Residual Mix), розрахованого Асоціацією органів-емітентів.

У разі якщо невідстежене споживання ($V_{\text{невідстеж}}$) менше залишкового енергетичного міксу (ЗЕМ), різниця становить надлишок, що враховується Асоціацією органів-емітентів під час розрахунку Європейського залишкового міксу.

2.7. Під час розрахунку залишкового енергетичного міксу НКРЕКП враховує рекомендації Асоціації органів-емітентів (The Association of Issuing Bodies) щодо розрахунку залишкового енергетичного міксу, за умови їх відповідності законодавству України.

3. Звітність та оприлюднення результатів розрахунку

3.1. Регулятор здійснює розрахунок залишкового енергетичного міксу у два етапи: попередній розрахунок та остаточний розрахунок.

Щороку до 30 квітня Регулятор затверджує результати попереднього розрахунку залишкового енергетичного міксу (внутрішній енергетичний мікс) здійсненого відповідно до пункту 2.2 глави 2 цієї Методики.

Дані залишкового енергетичного міксу та інформація щодо його розрахунку направляються Асоціації органів-емітентів (The Association of Issuing Bodies) для врахування українських показників при розрахунку Європейського залишкового міксу.

Остаточний розрахунок залишкового енергетичного міксу здійснюється Регулятором з урахуванням даних Європейського міксу атрибутів (European Attribute Mix, EAM), оприлюднених Асоціацією органів-емітентів (The Association of Issuing Bodies).

3.2. Регулятор щороку до 31 травня затверджує результати розрахунку залишкового енергетичного міксу за звітний період, які здійснюються за формою, наведеною у додатку до цієї Методики, та оприлюднює їх на своєму офіційному вебсайті.

3.3. Інформація, що оприлюднюється, повинна надавати можливість її порівняння та містити такі дані:

частки (питома вага) кожного джерела енергії у залишковому енергетичному міксі у відносному вимірі (%);

показники екологічного впливу, зокрема питомі показники викидів CO₂ (г CO₂-екв/кВт·год) та обсяги утворення радіоактивних відходів (мг/кВт·год). Для імпортованої електричної енергії використовуються дані щорічного звіту Асоціації органів-емітентів (The Association of Issuing Bodies) «Європейський залишковий мікс» (European Residual Mixes) за відповідний календарний рік щодо питомих показників викидів CO₂ та обсягів утворення радіоактивних відходів.

3.4. Дані щодо структури оприлюдненого залишкового енергетичного міксу є офіційним джерелом інформації для електропостачальників при розкритті ними структури балансу електричної енергії споживачам у платіжних документах згідно з Порядком розкриття інформації.

Додаток
до Методики розрахунку
залишкового енергетичного
міксу

Результати розрахунку залишкового енергетичного міксу
за _____ рік

№ з/п	Категорія джерела енергії	Залишковий енергетичний мікс %	Питомі викиди CO ₂ , (г/кВт·год)	Питомі радіоактивні відходи, (мг/кВт·год)
1	ВІДНОВЛЮВАНІ ДЖЕРЕЛА (ВДЕ)		х	х
1.1	Енергія сонячного випромінювання		х	х
1.2	Енергія вітру		х	х
1.3	Гідроенергія (без урахування гідроакумлювальних електростанцій у помповому (насосному) режимі)		х	х
1.4	Біомаса та біогаз		х	х
1.5	Геотермальна енергія		х	х
1.6	Інші відновлювані / невизначені ВДЕ		х	х
2	ЯДЕРНА ЕНЕРГІЯ		х	
3	ВИКОПНЕ ПАЛИВО			х
3.1	Вугілля (кам'яне та буре)			х
3.2	Природний газ			х
3.3	Мазут (нафтопродукти)			х
3.4	Інші викопні / невизначені джерела			х
4	УСЬОГО (ЗАЛИШКОВИЙ МІКС)	100 %		

Довідкова інформація по об'єднаній енергосистемі України:

Загальний обсяг невідстеженого споживання електричної енергії (Untracked Consumption): _____ МВт·год.

Обсяг електричної енергії, походження якої підтверджено та погашено гарантіями походження (ГП): _____ МВт·год.